

Wieland Kuijken

Cello Suites Bach

Inleiding

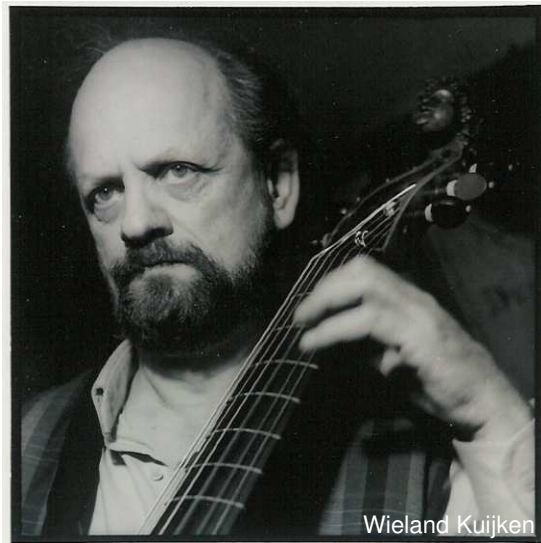
STELITO biedt sinds 1999 zakelijk-artistiek onderdak aan enkele voorname muziekensembles. Wij kiezen daarbij bewust voor kwaliteit en kleinschaligheid: een beperkt aanbod, topmusici en ijzersterke programma's die garant staan voor een pakkende uitvoering.

De musici zijn allen vooraanstaande uitvoerders en specialisten op hun vakgebied die in diverse ensembles, als solist of als artistiek leider naam en faam verwierven. Centraal in alle biografieën staat de muzikwetenschappelijke kennis en kunde, de eerlijke en intuïtieve benadering en de liefde voor de muziek.

De producties worden geregeld aangevuld met nieuwe programma's of wendingen. Vanzelfsprekend bestaat de mogelijkheid om zowel het programma als de ensembles op maat van uw verwachtingen samen te stellen. Het spreekt immers voor zich dat een avondvullend concert een andere invalshoek en aanpak vergt dan een recital, een schoolvoorstelling, een vernissage, een receptie of een huisconcert.

Wieland Kuijken

Cellosuites Johan Sebastian Bach

De suites voor cello van Johan Sebastian Bach zijn het summum in het repertoire voor cello. Deze monumenten in de muziekgeschiedenis behoren met recht en reden tot het ijzeren repertoire. Jarenlang al Wieland Kuijken van diverse platenfirma's de vraag om 'de suites' op te nemen, maar hij deed het niet. Omdat hij er nog niet klaar voor was, maar vooral omdat hij het artistieke en akoestische klimaat niet vond

dat hij wenste.

Eind 2004 kwam evenwel een dubbel-cd op de markt... en de kritieken liegen er niet om: *'Het spel van Wieland Kuijken bereikt de hoogste sferen van meditatie, van concentratie in een ijle stemming. In een andere stijl, maar met evenveel vuur, met dezelfde intensiteit en in dezelfde strijd met het instrument, vervoegt hij, bijna een eeuw later, de artistieke benadering van een Pau Casals, één van de eerste uitvoerders van de suite. Oog in oog met de eeuwigheid, brengt een Meester op de top van zijn artistieke kunnen hommage aan zijn grootste voorganger. (Michel Bernstein)'*

Wieland Kuijken zelf zegt het zo:

'De solosuites voor cello vergezellen een cellist vanaf zijn studieperiode en voor de rest van zijn leven. Toen ik hen bestudeerde op het Conservatorium, bespeelde ik al jaren de viola da gamba, voornamelijk in het Alarius Ensemble dat we gesticht hadden in Brussel. Nieuwsgierig naar alle vormen van muziek, vatte ik een heel uitgebreid repertoire aan. Hieronder viel ook de avant-garde muziek, ongeacht of zij geschreven was voor cello of voor de viola da gamba. Toch wist ik één ding zeker: ik wilde de zes Suites van Bach niét meer spelen op een modern instrument.'

Wieland Kuijken

In 1967 kocht Wieland Kuijken een zestiende-eeuws instrument, dat mogelijks toebehoorde aan Andrea Amati, de stichter van de beroemde familie Luthiers en zou zelfs afkomstig zijn uit een verzameling instrumenten die Karel de Negende besteld had in Crémone. Niets is minder zeker. Het enige dat men met zekerheid kan vaststellen, is dat het gaat om een instrument van het einde van de eeuw.

Wieland Kuijken liet het instrument restaureren en het duurde drie jaar voor het bespeelbaar was.

‘Toen ik het eindelijk kon bespelen, deed ik dat mondjesmaat. Ik wilde het spel met dit bijzonder instrument immers langzaam doen rijpen. Gedreven door een persoonlijk verlangen, probeerde ik ook de Suites van Bach slechts geleidelijk uit. Het spreekt voor zich dat ik tegelijkertijd andere instrumenten bleef bespelen. De jaren verstreken. Er kon voor mij geen sprake van zijn om de

Suites op te nemen alvorens ik mij de cello volledig eigen gemaakt had. Ik wilde ‘*op mijn gemak*’ zijn, zowel met het instrument zelf als met de meesterwerken. Pas onlangs heb ik het aangedurfd om de suites op te nemen. Het heeft me dertig jaar gekost. Wat men ook mag zeggen of weten, vandaag geloof ik meer dan ooit dat een musicus zijn hele leven legt in zulke werken. ‘

‘Wat de manier van spelen, de stijl betreft: ik heb er geen idee van hoe Bach of enkele van zijn vertolkers deze Suites gespeeld hebben noch hoe hijzelf wilde dat men ze zou spelen. Ondanks mijn reflectie en ervaring en de niet geringe musicologische informatie waarover we vandaag de dag beschikken, heb ik vandaag niet meer zekerheid dan veertig jaar geleden. Ik ben Bach niet. Ik houd mij vast aan de idee dat muziek gaat over een intiem spel tussen uitvoerder en werk. Voor mij is dat de enige mogelijke benadering; die van een intieme dialoog met de partituur; een dialoog gevoed door de cultuur in al haar aspecten en door het onderbewuste. De ziel en het hart hebben het laatste woord.’

Wieland Kuijken

Wieland Kuijken legde zich vanaf zijn 18de als autodidact toe op de studie van de viola da gamba. Zijn muzikale carrière startte met het Brusselse Alariusensemble (van 1952 tot 1972) en als gezonde aanvulling maakte hij deel uit van het 'Ensemble Musique Nouvelle' dat overal in Europa avantgardemuziek propageerde.

Ondertussen bouwde Wieland Kuijken een opzienbarende internationale faam op door talrijke concerten en opnamen met zijn broers Sigiswald en Barthold Kuijken.

Wieland Kuijken is docent gamba aan de conservatoria van Den Haag en Brussel en regelmatig jurylid van internationale wedstrijden.

Ardoisesteenweg 381 – 8800 Roeselare
T + 32 (0)51 24 35 02 – M +32 (0)476 519 582
E info@stelito.be – W www.stelito.be
Btw be 469 441 891